

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

D. Dionysii Carthusiani, luculenta iuxta ac compendiaria in Acta apostolorum exegesis siue commentaria

Dionysius <Cartusianus>

Coloniæ, 1532

VD16 D 1926

Epistola ad Timotheum prima habet Capita. VI. In qua Timotheum apostolus instruit de ordinatione & officio episcopatus, Diaconatus, atq[ue] omnis Ecclesiasticæ disciplinæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38702

D. DIONY. A RICK. CART
virtutis eius, cum venerit glorificari in sanctis suis, &
admirabilis fieri in omnibus qui crediderunt. Digne-
tur vos vocatioue sua deus noster, & impleat omnem
voluntatem bonitatis suæ. &c.

Cap. 2.

Non cito moueamini a vestro sensu, neque terreamini
neque per spiritum, neque per sermonem. &c. Nisi ve-
nerit discessio primum, & reuelatus fuerit homo pecca-
ti, filius perditionis, q̄ aduersatur & extollitur supra
omne quod dicitur deus aut quod colitur. [Nota hic
de Antichristo.] Reuelabit ille iniquus quē dominus Ie-
sus interficiet spiritu oris sui, cuius erit aduentus secun-
dum operationem Satanæ in omni virtute & signis et
prodigijs mendacibus, & in omni seductione iniquita-
tis. Dominus noster Iesus Christus & deus pater q̄ di-
lexit nos exhortetur corda vestra, & confirmet in om-
ni opere & sermone bono,

Cap. 3. et vlt.

Orate vt liberemur ab importunis & malis hominib⁹.
Non omnium est fides. Subtrahatis vos ab omni fra-
tre ambulante inordinate. Non inquieti fuimus, nec
gratis panem manducauimus, sed in labore & fatigati-
one nocte & die operantes, ne quem vestrum grauare-
mus. Si quis non vult operari, non manducet. Obse-
cramus vt cum silentio operantes, suum panem mādu-
cent. Si quis non obedierit verbo, per epistolam hunc
notate, & ne cōmisceamini cum illo, vt cōfundat. et c.

¶ Epistola ad Timotheum prima
habet Capita. VI. In qua Timothe-
um apostolus instruit de ordinatione
& officio episcopatus, Diaconatus,
atq; omnis Ecclesiasticæ disciplinæ.

Cap. I.

Inis præcepti est charitas de corde puro et
 conscientia bona, & fide non ficta, a qui-
 bus quidam aberrantes, conuersi sunt ad
 vaniloquium, volentes esse legisdoctores
 & cætera. Scimus quia bona est lex,
 si quis ea legitime vtatur. Iusto non est
 lex posita, sed iniustis & non subditis, &
 cætera. Gratas ago ei qui me confortauit in Christo
 Iesu. Fidelis sermo & omni acceptione dignus, quia
 Christus Iesus venit in hunc mūdū peccatores saluos
 facere quorum primus ego sum
 Regi autem sæculorum immortalī, inuisibili, soli deo
 honor & gloria in sæcula sæculorum. Amen.
 Hoc præceptum commendo tibi fili, vt milites bonam
 militiam, habens fidem & conscientiam bonam, quam
 quidam repellentes, circa fidem naufragauerunt.

Cap. 2.

Obsecro primum omnium fieri obsecrationes, oratio-
 nes, postulationes, gratiarum actiones pro omnibus ho-
 minibus, pro regibus & omnibus q̄ in sublimitate sunt
 constituti, vt quietam & tranquillam vitam agamus
 in omni pietate. Deus omnes homines vult sal-
 uos fieri, & ad agnitionem veritatis venire.
 Vnus est mediator dei & hominum, homo Christus Ie-
 sus. Volo viros orare in omni loco leuantes pu-
 ras manus sine ira & disceptatione.
 Mulier in silentio discat cum omni humilitate, Docere
 autem mulieri non permitto neque dominari in virum
 sed esse in silentio. Adam non est seductus, mulier autē
 seducta in præuaricatione fuit.

Cap. 3.

Si quis episcopatum desyderat, bonum opus desyde-
 rat. Oportet ergo episcopum irreprehensibilem esse,
 sobrium, prudentem, ornatum, pudicum, hospitalem
 doctorem, non percussorem, pudicum, non litigiosum,

EPITO. EX EPI. AD TIMOI.

& cæte. non neophytum, ne in superbiam elatus in iudicium incidat diaboli. Oportet autem illum testimonium habere bonum ab his qui foris sunt.

Diacones similiter pudicos non bilingues. & cætera. habentes mysterium in conscientia pura, & sic ministrēt nullum crimen habentes.

Scias quomodo oporteat te in domo dei cōuersari, quæ est ecclesia dei viui, columna & firmamētum veritatis. Manifeste magnum pietatis est sacramentum, qd manifestatū est in carne, iustificatum est in spiritu, apparuit angelis, prædicatū est gentibus, creditum est mūdo, assumptum est in gloria.

Cap. 4.

In nouissimis temporibus discedēt quidam a fide attendentes spiritibus erroris, & cætera.

Omnis creatura dei bona est. & nihil reijciēdum quod cum gratiarum actione percipitur. Sāctificatur enī per verbum dei & orationem. Ineptas & aniles fabulas deuita.

Exerce autem te ipsum ad pietatem.

Nam corporalis exercitatio ad modicum utilis est:

Pietas autem ad omnia utilis est promissionem habens vitæ quæ nunc est & futuræ. Nemo adolescentiam tuā contemnat. Est exemplum fidelium in verbo in conuersatione in charitate. Attende lectioni, exhortationi, doctrinæ. Noli negligere gratiam quæ in te est quæ data est tibi. Profectus tuus manifestus sit omnibus. Hæc meditare, in his esto. Hoc enim faciens te ipsum saluum facies, & eos qui te audiunt.

Cap. 5.

Seniōrē ne increpaueris sed obsecra vt patrem, iuuenes vt fratres, anus vt menses. & cæt. Viduas honora quæ veræ viduæ sunt. Nam quæ in delitijs ē, viuens mortua est.

D. DIONYSI A RICK. CART.

Si quis autē suorum & maxime domesticorum curam non habet, fidem negavit, & est infideli deterior. Qui bene præsunt presbyteri, duplici honore digni habeantur maxime qui laborant in verbo et doctrina. Aduerſus presbyterum accusationem noli recipere nisi sub duobus aut tribus testibus. Peccantes coram omnibus argue, ut cæteri timorem habeant. Sine præiudicio nihil factas in aliam partem declinando. Manus nemini cito imposueris, neque communicaueris peccatis alienis. Modico vino utere propter stomachum tuum, & frequentes tuas infirmitates.

¶ Cap. 6, & vlt.

Qui sub iugo sunt serui, dominos suos oī honore dignos arbitrentur. Superbus nihil sciens, languens circa quæstiones & pugnas yborum, ex quibus oriuntur iniuriæ, contentiones. &c. Est autem quæstus magnus pietas cum sufficientia. Nihil intulimus in hunc mundū, haud dubium quia nec auferre quid possumus. Habentes autem alimenta & quibus tegamur, his contenti sumus: Qui volunt diuites fieri, incidunt in ratiōnem & laqueum diaboli. Radix omnium malorum est cupiditas. Tu autem o homo dei hæc fuge. Sectare uero iusticiam, pietatem, fidem, charitatem, patientiam, mansuetudinem, Certa bonum certam n fidei. Serua mandatum sine macula irreprehensibile, usque ad aduentum domini nostri Iesu Christi, quē ostendet beatus, & solus potens, rex regum & dominus dominantium, qui solus habet immortalitatem, & lucem habitat inaccessibilem quem nullus hominum uidit, sed nec videre potest, cui honor & gloria & imperium in sempiternū amen.

Diuitibus huius sæculi præcipe non sublime sapere, nec sperare in incerto diuitiarum, sed in deo uiuo qui præstat omnia nobis abunde. &c. diuites fieri in operibus bonis, facile tribuere. O Timothee deuita prophanas uocum nouitates, & oppositiones falsi nominis scientiæ. & cætera.